

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

Харків - 2011

ББК 78.34
К 83

Краща сільська бібліотека: матеріали огляду-конкурсу сільських бібліотек Харківської області / Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка; ред.-уклад. Н.М. Грачова - Х.: ХОУНБ, 2011.

Поданий матеріал підводить підсумки конкурсу, робить огляд найкращих матеріалів, які було подано на розгляд журі, матеріали переможців та номінантів.

Укладач:	Н.М. Грачова
Редактор:	Л.М. Федотова
Комп'ютерний набір:	Н.М. Грачова
Комп'ютерна верстка:	Н.М. Грачова
Відповідальна за випуск:	Н.І. Шостко

Серед важливих професій у цивілізованому суспільстві, віднесених до категорії найблагородніших, особливе місце належить бібліотечним працівникам.

В. Литвин, Голова Верховної Ради України

Що собою представляє сьогодні бібліотека на селі?

Для дітей – це читання, перші книжки, захоплення світом знань, можливість прийти до бібліотеки всією родиною; для молоді – це пізнання, користування новими джерелами інформації, для фахівців села: працівників сільської ради, фермерів, вчителів – отримання відповідей на будь-які професійні запити, допомога в самоосвіті, організація дозвілля.

Також за останній час сільські бібліотеки стали своєрідними захисниками права користувачів невеликих населених пунктів на доступ до світової інформації. Вони сприяють підвищенню рівня освіченості людей та їхній поінформованості щодо змін у суспільстві.

Сільські бібліотеки стали інформаційно-культурними центрами громад, осередками краєзнавства, виставковими залами для місцевих майстрів і майстринь, місцем спілкування і проведення дозвілля всіх верств місцевої громади.

Якою ми хочемо бачити бібліотеку на селі через декілька років? Це в першу чергу заклад, до якого ідуть різні категорії населення громади, де комфортно та зручно всім.

Бібліотека здатна змінюватися в залежності від того, що вимагається сьогодні в суспільстві, які потреби є у місцевого населення та має багато напрямків роботи, що виходять далеко за межі бібліотечної діяльності. Бібліотека поступово перетворюється з бібліотеки-книгозбірні в бібліотеку – інформаційний центр громади.

Усвідомивши реальне й, особливо, потенційне значення сільської бібліотеки, побачивши в її діяльності користь для себе, місцеві влади вишукують можливості поліпшення комплектування сільських бібліотек сучасною літературою, у тому числі й професійними виданнями, методичними посібниками.

Актуальним на сьогодні є виділення коштів на передплату періодичних видань, придбання для бібліотек технічних засобів, електронних і медійних продуктів, програм, оплата доступу до Інтернету, навчання кадрів і т.д. Таким чином, перспективи поліпшення положення української сільської бібліотеки, безумовно, є.

Харківська обласна державна адміністрація, обласне управління культури та органи місцевого самоврядування ніколи не стояли осторонь проблем сільських бібліотек області. Вперше за останні декілька років були виділені кошти на проведення капітальних ремонтів, придбання сучасного обладнання, комплектування фондів бібліотек, передплату періодичних видань.

Розуміючи значення бібліотеки в суспільстві, усвідомлюючи значимість доступу до інформації, культурної спадщини для населення України, у тому числі - і сільського, та завдяки зміні позиції місцевої влади, від якої залежить багато чого в житті кожної конкретної сільської бібліотеки було вирішено провести огляд-конкурс серед сільських бібліотек області «Краща сільська бібліотека».

Цей конкурс було оголошено 1 вересня (згідно наказу начальника обласного управління культури і туризму Харківської облдержадміністрації (№290 від 31 серпня 2010 р.).

Перший тур конкурсу проходив на місцях з 10 вересня по 15 жовтня.

За результатами цього туру науково-методичний відділ Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки отримав 37 матеріалів від 27 бібліотечних систем Харківської області.

За останні декілька років бібліотеки Харківщини отримали у своє користування сучасну комп'ютерну техніку. Працівники бібліотек успішно освоїли роботу на ПЕОМ, навчилися створювати та оформлювати різноманітні друковані матеріали, презентації. Тому в огляді-конкурсі „Краща сільська бібліотека Харківщини” в цьому році було вперше введено нову номінацію „Краще використання нових технологій та краща мультимедійна презентація бібліотеки”. Свої мультимедійні презентації про діяльність бібліотеки надали:

- Губарівська сільська бібліотека Богодухівського району
- Кам'янська сільська бібліотека Ізюмського району
- Кіндрашівська сільська бібліотека Куп'янського району
- Кочетоцька сільська бібліотека Чугуївського району
- Огіївська сільська бібліотека Сахновщинського району
- Пересічанська сільська бібліотека Дергачівського району
- Пісочинська сільська бібліотека Харківського району
- Юрченківська сільська бібліотека Чугуївського району
- Рідкодубівська сільська бібліотека Дворічанського району
- Комсомольська сільська бібліотека Лозівського району
- Улянівська сільська бібліотека Кегичівського району

За підсумками першого туру журі відібрало для участі у другому турі 8 бібліотек з 7 районів області, що були переглянуті у листопаді 2010 року. Вїзди до означених бібліотек здійснювала конкурсна комісія.

БІБЛІОТЕКИ-ПЕРМОЖЦІ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ «КРАЩА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА»:

I місце – Пересічанська сільська бібліотека Дергачівської ЦБС

II місце – Комсомольська сільська бібліотека Лозівської ЦБС

III місце – Жовтнева сільська бібліотека Вовчанської ЦБС

Барановська сільська бібліотека Валківської ЦБС

БІБЛІОТЕКИ-ПЕРМОЖЦІ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ «КРАЩА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА» ЗА НОМІНАЦІЯМИ:

„Краща краєзнавча робота в сільській бібліотеці”

Кочетоцька сільська бібліотека Чугуївської ЦБС

„Краща робота з дітьми та юнацтвом»

Олексіївська сільська бібліотека Близнюківської ЦБС

„Сільська бібліотека – центр творчого розвитку дітей”

Курульська сільська бібліотека Барвінківської ЦБС

„Кращий читацький клуб, любительське об’єднання” Улянівська сільська бібліотека Кегичівської ЦБС

„Краща організація роботи із соціально незахищеними верствами населення”
Рідкодубівська сільська бібліотека Дворічанської ЦБС

„Бібліотека і сім’я”

Огіївська сільська бібліотека Сахновщинської ЦБС

„Краща бібліотека – центр громади”

Пісочинська селищна бібліотека Харківської ЦБС

„Бібліотека – музей”.

Кам’янська сільська бібліотека Ізюмської ЦБС

„Бібліотечна династія”

Високопільська сільська бібліотека Валківської ЦБС

„Краще використання нових технологій та краща мультимедійна презентація бібліотеки”

Кіндрашівська сільська бібліотека Куп’янської ЦБС

„Краща робота з організації дозвілля читачів”

Пархомівська сільська бібліотека Краснокутської ЦБС

Глибокі зміни, які відбуваються в житті суспільства, вимагають від працівників бібліотек подальшого удосконалення обслуговування, повного задоволення потреб широких мас користувачів.

Багато завдань постає сьогодні перед сільським бібліотекарем:

➤ Зробити сільську бібліотеку центром спілкування користувачів різного віку, зацікавленості. Розвивати всебічну, безперервну самоосвіту для громади.

➤ Сприяти психологічній перебудові свідомості селян. Адаптації до нових умов і вимог життя:

➤ Надати нового значення аксіомі: “Бібліотека – важлива складова культури”

➤ Зробити бібліотеку місцем, де людина залучається до основ культури, змінюється сама і змінює своє оточення – ось основне завдання сучасних сільських бібліотек.

Тому для вирішення цих завдань бібліотеки Харківщини використовують різні моделі своєї роботи, які і отримали своє відображення серед переможців в різних номінаціях.

З ДОСВІДУ РОБОТИ БІБЛІОТЕК-ПЕРЕМОЖЦІВ ОБЛАСНОГО ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ

І МІСЦЕ. ПЕРЕСІЧАНСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ДЕРЧАГІВСЬКОЇ ЦБС

Пересічанська бібліотека сьогодні є центром збереження національної культури, формування та задоволення інформаційних потреб користувачів і є гарантом прав людини на безплатний доступ до інформації. Своє існування вона розпочала у 1919 році з невеличкого, майже непристосованого приміщення, але вже в ті часи бібліотека була культурним центром громади.

З 1961 року бібліотека переїхала у нове приміщення Будинку культури. Сьогодні вона обслуговує понад 1500 читачів, 700 з них – діти. Книговидача складає близько 31000 примірників друкованої продукції. Відвідування становить понад 9 тисяч.

З кожним роком спостерігається тенденція зростання кількості нових надходжень до бібліотечного фонду. У 2007 році надійшло 335 примірників, 2008 - 618 прим., у 2009 – 789 прим. Щороку в бібліотеці проходить акція “Подаруй бібліотеці книжку”. Періодичні видання, які отримує бібліотека різної тематики та для всіх категорій читачів.

Пересічанська сільська бібліотека є активним учасником соціально-економічного та інтелектуального розвитку села. Жодне свято на селі не проходить без участі бібліотеки. Приділяється увага обслуговуванню соціально незахищених груп населення. Інваліди та люди похилого віку обслуговуються вдома. В цьому допомагає відділ соціальної допомоги. Діти з багатодітних сімей запрошуються на масові заходи.

Краєзнавство – одне з головних напрямків роботи бібліотеки. Всю краєзнавчу роботу бібліотека проводить в координації з місцевим історико-краєзнавчим музеєм. В бібліотеці оформлено краєзнавчий куточок “Краю мій, рідний”.

Орієнтуватися в фонді бібліотеки читачам допомагає довідково-бібліографічний апарат. В картотеках виділено актуальні рубрики: “Пенсійна реформа”, “Абітурієнту”, “Світ ваших захоплень”, “Інтернет”, “Нетрадиційна медицина”, “Щеплення: за і проти”, “Автолюбителю” та ін.

Добре зарекомендували себе бібліотечні уроки серед молоді: “Винахід друкування”, “Як працювати з книгою”, уроки знайомства “Я бібліографія”, “Читач у бібліотеці”.

Обслуговуються абоненти індивідуальної та групової інформації: “Пенсійна реформа в Україні”, “Культура України”, “Державний світ сучасності”, “Театральне життя”, “Бджільництво”, “Квіти на вашому подвір’ї”; “Держава і право, демократія”, “Робота органів місцевого самоврядування”, “Бухгалтерський облік”

В бібліотеці діють два клуби за інтересами: для дорослих – “Клуб любителів книги”. Девіз клубу “Книга – це друг”. Напрямок діяльності клубу – розширення світогляду. В клубі 15 учасників, на його засідання приходять не тільки члени клубу, а й просто жителі села. Для дітей вже декілька років успішно працює клуб “Читайлики”, його девіз - “Хто читає, той багато знає. Напрямок діяльності цього клубу – виховання культури читання. На засіданнях клубу часто працює “Книжкова лікарня”, де дітей вчать не тільки обережно користуватися книгою, любити її, а й ремонтувати.

Пересічанська бібліотека-філія в 2008 році посіла перше місце в районному конкурсі по створенню позитивного іміджу бібліотеки, а в 2010 – I місце по організації, використанню та пропаганді книжкового фонду.

II МІСЦЕ. КОМСОМОЛЬСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ЛОЗІВСЬКОЇ ЦБС

Комсомольська сільська бібліотека Лозівської ЦБС обслуговує жителів чотирьох населених пунктів, в яких проживає 1306 чоловік. На сьогодні фонд бібліотеки нараховує понад 19 тис примірників. Послугами бібліотеки користуються 900 жителів містечка..

В бібліотеці створені всі умови для якісного обслуговування читачів. Бібліотекарі своїми руками створили привабливий інтер'єр та комфортні умови для читачів.

Для ефективної роботи по обслуговуванню населення бібліотека знаходить спонсорів – підприємців, небайдужих до проблем культурно-громадського життя громади. Так, завдяки саме таким людям бібліотека вже декілька років має можливість поповнювати свої фонди як книгами, так і періодичними виданнями різної тематики та спрямування.

В бібліотеці велику увагу приділяють роботі з довідково-бібліографічним апаратом, постійно поповнюється краєзнавча картотека, та картотека газетних та журнальних статей. Про надходження нової літератури користувачі мають можливість дізнаватись із книжкової виставки “Не пропусти новинку”, для знайомства з періодикою виділена окрема кімната, а для дітей куточок “Що приніс поштарик”

Комсомольська сільська бібліотека-філія завжди в центрі подій, бере активну участь в соціально-культурному і економічному розвитку та громадському житті села. Завідуюча бібліотекою Антипенко О.С. обирається депутатом місцевої ради, вона є член виконкому сільської ради, на засіданнях якого намагається позитивно вирішувати питання культурного розвитку села, особливо бібліотеки.

Бібліотека тісно співпрацює з іншими закладами культури, громадськими організаціями, закладами освіти. Разом з цими організаціями працівники бібліотеки беруть участь у святкуванні Дня села, Дня Перемоги, до Дня працівників сільського господарства по закінченню збирання ранніх зернових стало традицією вшановувати хліборобів села.

Не стоїть осторонь Комсомольська сільська бібліотека і від реалізації соціальних програм на селі. Серед категорій, які обслуговує бібліотека, чільне місце належить соціально незахищеним групам населення: пенсіонерам, інвалідам, людям похилого віку. Ті, хто не можуть відвідувати бібліотеку особисто, обслуговуються вдома за допомогою служби “Книга 03”. Члени цієї служби відвідують користувачів не тільки для того, щоб зробити обмін книг, але й просто поспілкуватись, обговорити прочитану книгу, порекомендувати новинки, почитати газету.

Стали традиційними в Комсомольській сільській бібліотеці бенефіси, експрес опитування, аналізи сімейного формуляра. В бібліотеці з 1999 року працює клуб за інтересами “Вербиченька” для юнацтва, девізом якого став вислів “Думай, дерзай, твори”.

Тісна співпраця пов'язує бібліотеку з газетою “Голос Лозівщини”. На її сторінках друкуються матеріали про масові заходи, які вже відбулися, або запрошення на майбутні.

І сьогодні бібліотека успішно продовжує працювати над вдосконаленням форм і методів роботи, спрямованих на покращення обслуговування жителів села.

ІІІ МІСЦЕ. ЖОВТНЕВА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ВОВЧАНСЬКОЇ ЦБС

Жовтнева сільська бібліотека була відкрита 21 серпня 2006 року і вже майже 4 роки вона привітно зустрічає своїх читачів, яких цікавить література різних жанрів: від детективного до публіцистичного, жіночі та історичні романи, історія України, державотворення та багато інших

На сьогодні бібліотека обслуговує 325 мешканців села. Книжковий фонд понад 6,5 тисяч екземплярів.

Жовтнева бібліотека – це просторе затишне приміщення, в якому знаходиться читальний зал, відділ дитячої літератури, книгосховище. Фонд бібліотеки поповнюється за рахунок не тільки бюджетних коштів, а й за рахунок благодійних внесків. Книжкові виставки, тематичні полицки, літературні куточки постійно оновлюються і відповідають вимогам та запитам користувачів. Майже на всі масові заходи запрошуються старійшини села, молодь, люди активної життєвої позиції.

Кожного року на Вовчанському районному конкурсі сільських громад бібліотека села Жовтневе бере активну участь у підготовці театралізованих масових заходів і була відзначена як переможниця.

Не забуває бібліотека і про своїх ветеранів, людей похилого віку, багатодітні сім'ї. Пенсіонери, які потребують особливої уваги від громади завжди мають можливість отримати необхідну літературу, читають періодику, їх відвідують вдома. Було проведено свято-вшанування багатодітних матерів села, яким були вручені почесні грамоти, подарунки.

Вже кілька років в бібліотеці успішно працює клуб за інтересами “Чарівниця”, де дітей вчать користуватись книгою, знаходити потрібну інформацію, вести правильно бесіду та багато іншого. Як правило, засідання клубу проходить у теплій, неформальній атмосфері.

Головним завдання працівники Жовтневої сільської бібліотеки ставлять для себе удосконалення своєї діяльності, поглиблена робота з читачами, пошук найбільш ефективних її форм і методів.

ІІІ МІСЦЕ. БАРАНОВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ВАЛКІВСЬКОЇ ЦБС

Барановська сільська бібліотека Валківської ЦБС є прикладом умілого поєднання роботи по задоволенню запитів користувачів з організацією масової та краєзнавчої роботи. На сьогодні послугами бібліотеки користуються понад 500 жителів села, книговидача складає близько 15 тисяч примірників.

Якісно сформований фонд бібліотеки оновлюється як за рахунок бюджетних коштів, так і за допомогою читачів, які дарують бібліотеці свої власні книги. Благодійні

акції “Моя улюблена книга - бібліотеці”, та “Подаруй книгу бібліотеці” проводяться декілька раз на рік.

Бібліотека завжди виступає організатором різноманітних заходів, які проводяться громадою села. Свята вулиць, вшанування старійшин села, майстрів-умільців, кращих родин завжди проходять за участю бібліотеки та бібліотечного активу села. Інтелектуальна частина конкурсів “Баранівська супер господиня”, “Тепло батьківської душі”, “Що за диво міні міс” та інших завжди готуються із залученням бібліотеки.

Любов до Батьківщини, почуття причетності до долі рідного краю не виникають самі по собі, а виховуються. Краєзнавча робота – один із провідних напрямків діяльності Баранівської сільської бібліотеки, Минуле нашого краю тісно пов’язане з днем сьогоднішнім, тому бібліотека є тим центром пам’яті народу, інтелектуального і культурного спілкування. В бібліотеці оформлені постійно діючі книжкові виставки: “Люби і знай свій рідний край”, “Село моє... краплиночка на карті”, де зібрані матеріали про виникнення села, про участь баранівців у Великій Вітчизняній війні, про життя односельців у повоєнні роки, про сьогоднішні славних земляків, проводяться вечори-портрети до 90-річчя Г.С. Яременка “Доброту і працьовитість не гасять роки” та вшанування колишнього директора Баранівської школи Ф.Г. Гайдара.

Бібліотека опікується пропагуванням творчих доробок місцевих жителів, предметами старовини. Спочатку це була лише тематична виставка, потім, завдяки популярності такої форми роботи було створено постійно діючу “Кімнату народної творчості” при Будинку культури.

Історія Баранівської сільської бібліотеки нараховує вже понад 110 років. Цій визначній події для села був присвячений вечір “Цей дивний світ - бібліотека”. На це свято були запрошені керівники бібліотеки різних років, які поділилися своїми спогадами перед молоддю.

КРАЩА КРАЄЗНАВЧА РОБОТА В СІЛЬСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ

Кочетоцька сільська бібліотека Чугуївської ЦБС

Кочетоцька бібліотека була відкрита ще у липні 1954 року і на сьогодні в ній зареєстровано 780 читачів. Книжковий фонд становить 15070 екземплярів, який щорічно оновлюється новою літературою й звільняється від старої зношеної.

Школярі часто приходять за літературою по навчальній програмі, роблять домашні завдання. Діти охоче майструють вироби для виставки, розміщують їх у дитячому куточку. Руками дітей створений казковий куточок "Казковий світ у пазлах". Малята цікавляться улюбленими героями на зібраних пазлах, колекція яких постійно оновнюється юними читачами.

Едуард Безрідний - провідний актор Харківського Академічного Драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка є активним читачем цієї бібліотеки. Нещодавно він подарував авторські книги з дарчим написом.

Кожне свято в селі не проходить без участі бібліотечного активу. Особливо запам’яталось краєзнавче свято “Святкування Івана Купала в Кочетоцькій діброві”, “Весілля в Малинівці”.

На ретельне вивчення спеціалістів з краєзнавства заслуговує рукопис “Кочеток у минулому і сучасному”, автором та ідейним натхненником створення якого стала бібліотекар села Кочеток Зозуля Наталія Іванівна. Це вже готовий до видання рукопис.

КРАЩА РОБОТА З ДІТЬМИ ТА ЮНАЦТВОМ

Олексіївська сільська бібліотека Близнюківської ЦБС

Бібліотека – це світ відкриттів, світ творчості, де формується читач – творець, розвивається його читацький смак, пробуджується любов до книги. Поєднуючи традиційні та нетрадиційні форми роботи, Олексіївська сільська бібліотека працює над тим аби заохотити юних читачів до читання, зацікавити їх книгою, стимулювати до використання книг, що є в бібліотеці.

Бібліотекар подбала про відповідне оформлення приміщення. Тут відкритий доступ до фонду, своєрідними путівниками в якому є різноманітні тематичні полицки: “Книги, які все знають”, “Знайди своїх друзів”, “Зверни увагу - прочитай”.

Індивідуальна робота з молоддю та дітьми починається вже під час запису до бібліотеки. В індивідуальній бесіді з маленьким користувачем бібліотекар виявляє його інтереси, пропонує допомогу в інформуванні, навчає основам бібліотечної грамоті. Щорічно проводяться бібліотечні уроки в школі “Як читати книги”, “Самостійний вибір”, “Твої перші енциклопедії”, “Як книга приходять до людей”. Книжкова виставка-інформіна “Дитячі енциклопедії” знайомить дітей та юнацтво з різноманітними виданнями сучасних енциклопедій для дітей, біля виставки проводяться вікторини “А ви знаєте, що?”, на якій діти збагатилися цікавою інформацією з різних галузей знань.

Зацікавилися учні також книгами серії “Я пізнаю світ”, більшість видань, представлених на виставці, були видані учасникам заходу. Щороку для учнів 1 класу проводяться екскурсії до бібліотеки “Подорож книжковим містом”, “Добридень, книжкова країно!”.

Багато заходів бібліотека проводить під час “Тижня дитячої та юнацької книги”. У рамках тижня завжди проводиться свято книги “Дім без книги – день без сонця”, вікторина “Подорож до казки”, літературні посиденьки “Наша книжечка дитяча – вірна подруга малят”, проводяться ігри, брейн-ринги.

СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА – ЦЕНТР ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

Курульська сільська бібліотека Барвінківської ЦБС

Бібліотека села Курулька була заснована ще в 1953 році. На сьогодні її фонд налічує понад 12 тис. примірників. Значна кількість користувачів це діти та молодь. Свою роботу бібліотека - філія проводить в тісній співпраці з НВК, дитячим садочком та позаміським закладом оздоровлення дітей «Барвінок».

Масові заходи для найменших спрямовані на те, щоб привити дітям любов до свого рідного краю, до Батьківщини. Кожного березня в бібліотеці проводяться Шевченківські читання, мета яких донести до дітей шевченківське слово, невичерпну скарбницю

поетичної мудрості і краси. Традиційними стали бібліотечні уроки «Книга мудрий старий друг, книга знає все навкруг».

З дитячим садочком та учнями молодших класів проводяться «Подорож у давню казку», учні молодших класів грають для малят уривки казок. Усні журнали для 1-9 класів «Книги читати – усе знати», «Книга – найкращий друг і порадник на всі випадки життя» допомагають учням осягнути значення книги у житті людини; сприяти розвитку мовлення та виховати бережне ставлення до книги.

КРАЩИЙ ЧИТАЦЬКИЙ КЛУБ, ЛЮБИТЕЛЬСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ

Улянівська сільська бібліотека Кегичівської ЦБС

Улянівська сільська бібліотека філія бере активну участь у визначних подіях та святах, які відзначаються односельцями. Саме вона стає осередком подій культурного дозвілля населення, адже на селі заклади культури згуртовують, спонукають до активних дій молодь та підлітків, беруть участь у вихованні підростаючого покоління.

У 2010 році при активній участі бібліотечного активу пройшло свято “Село моє, для мене ти єдине”, учасники якого розкрили значимість праці трудівників села, чию нелегку роботу було високо оцінено Державними нагородами.

Для багатьох користувачів бібліотеки завжди цікаво бути не тільки глядачами різних заходів, а ставати їх безпосередніми учасниками. Так багатьом односельцям запам'ятались: історико-музична композиція “В понурій темряві віків, завжди світити будуть Крути”, літературно-музична “Образи, прославлені в віках”, “Жінко! Ти світло правди і добра”, “Хай бринить веселий сміх, на щорічній святі книг”, усний журнал: “Слово батьків з усіх віків”.

Робота сільської бібліотеки тісно пов'язана з краєзнавством. Звичайно, як і в кожному селі, в Улянівці збереглися певні традиції народної культури. Носіями цих традицій є старожили, а бібліотека, в свою чергу, забезпечує збереження та розвиток, передачу їх традицій наступним поколінням. Допомагає в краєзнавчій роботі клуб за інтересами «Веселка». Цей клуб було створено у жовтні 2008 року. Члени клубу займаються вивченням та відтворенням історії рідного краю, пошуковими роботами.

Зміст і форми роботи клубу: проведення диспутів, вікторин, вечорів-зустрічей, краєзнавчих годин, засідань круглого столу. Популярними стали уроки краєзнавства: “Вклонімося священним тим рокам”, “Розіп'ята душа на хресті всевишньої печалі”, вечір поезії “На встречу прекрасной даме”, “Гармонь Василя Тёркина”, літературна година “Перо на зламі віків”. Члени клубу проводять шість - вісім засідань на рік.

КРАЩА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ІЗ СОЦІАЛЬНО НЕЗАХИЩЕНИМИ ВЕРСТВАМИ НАСЕЛЕННЯ

Рідкодубівська сільська бібліотека Дворічанської ЦБС

Свою історію Рідкодубівська бібліотека розпочала з 1924 року, як відкрита хата-читальня. Сьогодні бібліотека бере активну участь у громадському житті села, стала

символом і культури, і просвіти. Серед читачів бібліотеки люди різного віку: від зовсім малечі до людей старшого віку, пенсіонерів. Ця категорія читачів в Рідкодубівській сільській бібліотеці на особливому рахунку.

«Бібліотека – територія толерантності» - такий девіз став основним у роботі бібліотеки адже багато читачів сільської бібліотеки пенсіонери, ветерани, інваліди. Ці люди особливо потребують підтримки та допомоги. Їх хвилюють питання пенсійного забезпечення, медичного та соціально-побутового обслуговування, документів про права та пільги, ще їх цікавлять книги з рибальства, саду та городу, медицини, періодичні видання.

Бібліотека ставить собі за мету постійно спілкуватись з незахищеними групами населення, інвалідами, що перебувають тільки в стінах свого будинку, ветеранів праці та ін.

З огляду на інтерес користувачів до народних і християнських свят бібліотека проводить зустрічі, літературні вечори, обговорення книжок, та публікацій про лікарські рослини, цікаві рецепти “Життєві сили-організму”, огляди літератури, духовні бесіди на теми: “Не судіть та не суджені будете”, “Дорога до храму”. З особливим інтересом пенсіонери слухають консультації соціальних працівників за темами “Усе про пенсії й пільги”, “Нове в законодавстві України”, “Як отримати субсидію”.

БІБЛІОТЕКА І СІМ'Я

Огіївська сільська бібліотека Сахновщинської ЦБС

Огіївська бібліотека сімейного читання є соціально-громадським центром, який здійснює інформаційне обслуговування різноманітних категорій читачів, сімейних родин. Бібліотека прагне бути осередком громадської діяльності, інформаційним центром села, центром інтелектуального розвитку дітей та юнацтва. Виконуючи соціальну місію бібліотека приділяє значну увагу користувачам з особливими потребами: ветеранам війни та праці, особам з фізичними обмеженнями, дітям-сиротам та дітям з багатодітних сімей. Бібліотека забезпечує людей з обмеженими можливостями кращим доступом до бібліотечних інформаційних ресурсів, всі послуги даній категорії надаються по телефону, а також обслуговуються вдома із залученням волонтерів. Зараз бібліотека планує надавати послуги через Інтернет.

Огіївська бібліотека сімейного читання вважає основним відродження традицій родинного читання, допомагати сім'ям у прищепленні дітям любові до книги, сприяти розкриттю творчих здібностей на основі співробітництва між бібліотекою, дітьми та батьками, допомагати батькам у вихованні дітей.

В бібліотеці з вересня 2010 року створено центр інформаційної підтримки для сільських жителів «Сімейне вогнище». Головним задачами даного центру є виховання у сільських жителів прихильного ставлення до цінностей художньої культури, виховання естетичного смаку, художньо-творчих здібностей, пропаганда правових знань та фахове консультування з різних проблем, надання сучасних, найбільш привабливих форм популяризації різноманітної інформації.

Вагомою часткою в роботі Огіївської бібліотеки стало проведення циклу масових заходів, що базуються на ігровій та дискусійній основі, а саме: «А на тих рушниках земля рідна мені» (родинне свято), «Уклін вам наші мами, неньки» (день матері), «Тепло сімейного вогника» (цикл заходів), «Обереги мого дитинства» (день народознавства), «Добро родини – слава Україні» (день української родини) та ін.

КРАЩА БІБЛІОТЕКА – ЦЕНТР ГРОМАДИ *Пісочинська селищна бібліотека Харківської ЦБС*

Пісочинська бібліотека-філія за роки своєї роботи проявила себе як краща серед бібліотек ЦБС Харківського району, стала справжнім місцем культурного дозвілля населення села, селищним довідково-інформаційним центром.

Діяльність Пісочинської бібліотеки в сучасних умовах вже давно вийшла за межі суто культурної сфери. Сьогодні бібліотекар на селі це і юрист, і економіст, і психолог, і соціолог, бо до бібліотеки сільчани йдуть за будь-якою довідкою, консультацією, порадою. Вони знають, що бібліотекар – людина освічена і знає напевне як і де шукати потрібну інформацію.

Бібліотека в с. Песочин – це місце де тебе спокійно вислухають, порадять, не відмахнуться, посилаючись на безліч причин.

Важлива роль Пісочинської бібліотеки і як посередника між місцевою владою і сільськими мешканцями. Бібліотека с. Песочин – повноцінний учасник і популяризатор різних соціальних проєктів для дітей та молоді, соціально-незахищених верств населення. Це – надійний партнер держави у будь-яких справах з укріплення, розвитку, процвітання селища.

Бібліотека с. Песочин – незамінний помічник селищній раді в організації і проведенні всіх масових заходів, які проводяться на території ради. При бібліотеці працюють кімната – музей пам'яті героїв Афганістану та кімната бойової слави ветеранів Великої Вітчизняної війни.

БІБЛІОТЕКА – МУЗЕЙ *Кам'янська сільська бібліотека Ізюмської ЦБС*

Краєзнавча робота є пріоритетною в діяльності Кам'янської сільської бібліотеки. З метою висвітлення історії села Кам'янка при бібліотеці був створений музейний куточок. Відкрито його у 1999 році до 200-річчя з дня народження О.С. Пушкіна, який був лицейським другом історичних постатей, чиє життя було тісно пов'язане з с. Кам'янка.

В музеї представлені вишукані меблі XIX століття: письмовий дубовий стіл, шкіряне крісло, письмове приладдя, підсвічники та ін. В музеї можна ознайомитися з фотоархівом родини Малиновських та двома картинами «З Сибіру на Кавказ», «Вдова М.В. Вольховська у Кам'янці», створеними та подарованими Н.Б. Мешковою-Малиновською, правнучкою І.В. Малиновського.

Зараз музей – це місце відвідування численних екскурсій. Кам'янською сторінкою великою декабриської історії цікавляться як місцеві, так і ізюмчани, харків'яни та гості з інших областей України, навіть Росії.

На базі музею з 2009 року працює клуб «Наследие», відкриття якого дало змогу більше уваги приділяти вивченню історії краю, його унікальної спадщини.

В своєму оформленні бібліотека теж має краєзнавчу специфіку: «І ще живий козацький дух», масштабна краєзнавча виставка-панорама «Земля моя – земля моїх батьків», яка розповідає користувачам про відомих жителів села, історичні події краю та історію України в цілому. Користуються популярністю серед жителів села виставка дитячих малюнків «Мальовнича моя Кам'янка», виставка народних умільців «Будь благословенна, земле рідна», фотовиставка «Історія села у світлинах», літературні краєзнавчі альманахи «Оживе все знайоме до болю», «Серія обпалена війною».

БІБЛІОТЕЧНА ДИНАСТІЯ

Високопільська сільська бібліотека Валківської ЦБС

Високопільська сільська бібліотека заснована ще в 1930 році і сьогодні гостинно відкриває двері і дорослим і малим, яких нараховується понад 500 користувачів.

Бібліотека не стоїть осторонь вирішення соціально-економічних та культурних питань розвитку територіальної громади. День визволення села, святкування Дня Перемоги, фольклорні свята «Веселі усмішки», «Хліб наш святий», «Конкурси щедрівок», «Від козаків до наших днів збережемо вогонь батьків» - ось далеко не повний перелік заходів, які запам'ятались жителям села.

Понад 20 років історія бібліотеки пов'язана з родиною А.О. Дудніченко, це одна з найстаріших бібліотечних династій на Харківщині. Олена Іллівна Перець - бабуся, Шумейко Світлана Анатоліївна - мати А.О. Дудніченко багато років свого життя присвятили пропаганді книги, питанню розвитку культури на селі. Завдяки їм в селі Високопілья завжди був високий культурний рівень односельців, створено сільський музей. Ще зовсім маленькою дівчинкою Альона Олександрівна Дудніченко разом з бабусяю та мамою проводила дослідницьку роботу, знаходила експонати, була активним членом бібліотечної ради. Саме з дитинства у неї і виникло бажання стати бібліотекарем. І сьогодні Високопільська сільська бібліотека одна з кращих у районі.

КРАЩЕ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КРАЩА МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ БІБЛІОТЕКИ

Кіндрашівська сільська бібліотека Куп'янської ЦБС

Кіндрашівська бібліотека на селі вже давно стала культурним центром духовного спілкування його мешканців. Користуються її послугами понад 500 жителів с. Кіндрашівка та деяких прилеглих сіл.

На території Кіндрашівської громади знаходиться загальноосвітня школа, учні якої є найактивнішими користувачами бібліотеки. Діти – це майбутнє нашої нації, тому задача

бібліотеки сприяти дбайливому ставленню для історії свого краю, народних традицій та звичаїв, до рідної природи. З 2005 року в бібліотеці працює дитячий гурток “Пізнайко”, головна мета якого – збирання, зберігання матеріалів про рідний край та рідне село, вивчення народних традицій та звичаїв. Виставка-подорож “Стежками рідного краю”, виставка-вікторина “Відкрий для себе рідне село”, виставка-реклама “Нові матеріали Слобожанщини”, виставка-спогад “Із історії моєї Батьківщини” - ось далеко не повний перелік сучасних форм роботи з користувачами.

Найактивніший користувач бібліотеки – це люди зрілого віку, але не всі з них можуть особисто відвідувати бібліотеку, тому останніми роками було відновлено одну з нестационарних форм обслуговування – книгоношення. Вивчаються інформаційні потреби даної категорії, складаються списки літератури, виконуються запити. В цій роботі бібліотекарю допомагають волонтери.

Вже другий рік успішно працює в бібліотеці жіночий клуб «Полюби себе», мета якого через книгу пізнати світ жінки. Частими гостями клубу є учасники вокального гуртка «Криниченька»

Завдяки участі у проекті «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернет», організованого програмою «Бібліоміст» Кіндрашівська бібліотека отримала 2 сучасних комп'ютера та принтер. Це значна подія в житті сільської громади. Тепер кожен користувач бібліотеки має можливість приєднатися до всесвітньої мережі Інтернет. Це не тільки значна допомога в навчанні, спілкуванні, отриманні необхідної інформації, а й можливість використовувати комп'ютер для освітлення роботи бібліотеки. Наочним прикладом може служити створена презентація «Бібліотека – центр культурного життя села Кіндрашівка», яка була визнана кращою серед представлених на конкурсі «Краща сільська бібліотека».

КРАЩА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ ЧИТАЧІВ

Пархомівська сільська бібліотека Краснокутської ЦБС

Пархомівська сільська бібліотека завжди прагнула створювати комфортні умови для своїх користувачів, створювала затишну атмосферу для проведення дозвілля. Саме тому бібліотека є центром культурного життя. Кожного року поповнюється книжковий фонд за бюджетні та позабюджетні кошти. В 2010 році понад 30 назв періодичних видань, для різних вікових категорій отримує бібліотека. В затишному читальному залі завжди приємно почитати періодику, обговорити новини не тільки з бібліотекарем, а й односельцями.

Людям похилого віку, інвалідам надаються послуги вдома, організовуються відкриті перегляди літератури «Поспішайте творити добро на землі», «Здоров'я – криниця сили і краси», «Хай старість буде ще далеко».

Красназавчкі літературні вечори завжди збирають до бібліотеки людей різного віку, молодь: «Берегиня роду нашого», “Шануймо матір й батька свого” , «Дивосвіт любові», «Низький уклін вам, ветерани» та і багато інших заходів проходять в теплій домашній обстановці, тому і тягнуться люди до бібліотеки.

Пархомівка славиться майстринями художньої вишивки рушників, серветок, килимів, художнього плетіння з лози, різьбярство по дереву, чеканка по металу. Вироби цих митців були представлені в бібліотеці села на постійно діючій виставці «Краса умілими руками». Саме в бібліотеці своїми секретами майстерності залюбки діляться народні умільці з молоддю, прививають їм любов до творчості, допомагають знайти свій шлях у житті.

ПОЛОЖЕННЯ
Про обласний огляд-конкурс
«Краща сільська бібліотека Харківщини»

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

I.1 Мета та завдання конкурсу: підняття соціального статусу та підвищення престижу сільської бібліотеки

I.2 Організатори Конкурсу: управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації, Харківська обласна універсальна наукова бібліотека.

I.3 Учасники конкурсу: сільські бібліотеки області.

II ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ

Для підготовки та проведення огляду-конкурсу створюються обласний та районні організаційні комітети, які розробляють і здійснюють практичні заходи щодо проведення огляду-конкурсу та відповідні журі, які визначають переможців районних та обласного Конкурсів.

III ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ

Конкурс проводиться у 2 тури:

I тур (районний) проводиться з 10 вересня по 15 жовтня 2010 року у районах області, під час яких визначаються сільські бібліотеки-переможці.

Надіслані на обласний конкурс документи повинні містити:

рекомендацію сільської ради;

резюме працівників бібліотеки-переможця;

інформаційні матеріали про бібліотеку згідно з «Критеріями оцінки переможців огляду-конкурсу»;

мультимедійну презентацію про діяльність бібліотеки.

Документи на бібліотеку-переможця надсилаються до 15 жовтня 2010 року на адресу Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки, вул. Кооперативна 13/2 (з позначкою «На обласний огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Харківщини»).

II тур (обласний): проводиться з 15 жовтня до 1 грудня 2010 року:

Журі обласного конкурсу визначає відповідність наданих документів умовам Конкурсу та приймає рішення щодо допуску бібліотек до участі у 2 турі.

Журі здійснює виїзди до бібліотек – учасників 2 туру конкурсу та визначає бібліотеки - претенденти на перемогу у Конкурсі.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ПЕРЕМОЖЦІВ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ

- Кількість користувачів, книговидача, відвідування;
- Матеріально-технічна база бібліотеки: (приміщення обладнання, сучасний інтер'єр);
- Залучення позабюджетних коштів, платні послуги;
- Інформаційний потенціал бібліотеки (оновлення книжкового фонду, репертуар періодичних видань за період з 2008-2010 рр.);

- Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки (перелік каталогів та картотек, актуальні рубрики);
- Участь бібліотеки в соціально-економічному та культурному розвитку села; взаємодія з органами місцевої влади;
- Організація обслуговування соціально незахищених груп населення (інвалідів, людей похилого віку, дітей з багатодітних сімей).
- Краєзнавча діяльність бібліотеки: збір та розкриття краєзнавчого фонду, наявність ілюстративних матеріалів, краєзнавчі заходи, збереження та розвиток історії, традицій, культури села (додати фотографії).
- Масові заходи, що направлені на пропаганду книги та бібліотеки. Опис кращого заходу (сценарій), спрямованого на популяризацію книги та підвищення іміджу бібліотеки;
- Діяльність любительських об'єднань, клубів за інтересами (додати положення, фотографії);
- Висвітлення діяльності бібліотек в засобах масової інформації (копії газетних статей, відеозаписи, аудіозаписи).

VI. ПІДСУМКИ ТА НАГОРОДЖЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ

На обласному рівня визначаються три бібліотеки-переможниці (I, II, III місця) та за наступними номінаціями:

- „Краща краєзнавча робота в сільській бібліотеці”
- „Краща робота з дітьми та юнацтвом»
- „Сільська бібліотека – центр творчого розвитку дітей”
- „Кращий читацький клуб, любительське об'єднання”
- „Краща організація роботи із соціально незахищеними верствами населення
- „Бібліотека і сім'я”
- „Краща бібліотека – центр громади”
- „Бібліотека – музей”.
- „Бібліотечна династія”
- „Краща мультимедійна презентація бібліотеки

Переможці обласного конкурсу нагороджуються грамотами управління культури і туризму облдержадміністрації та цінними подарунками. Журі має право присуджувати спеціальні призи. Партнери Конкурсу можуть започатковувати свої номінації та нагороджувати переможців. Рішення журі оскарженню не підлягає.

ДЕРГАЧІВСЬКА ЦЕНРАЛІЗОВАНА БІБЛОТЕЧНА СИСТЕМА
ПЕРЕСІЧАНСЬКА БІБЛОТЕКА-ФІЛІЯ

“МОЄ СЕЛО – МОЯ МАЛЕНЬКА БАТЬКІВЩИНА”

Сценарій краєзнавчого свята

Ведучий. Україна! Золота, чарівна сторона. Земля, рястом уквітчана, зелом закосичена. Скільки ласкавих і теплих слів придумали люди, щоб висловити любов до краю, де вони народилися і живуть.

Земле моя, краю рідний! Дорога серцю земля батьків і прадідів наших, оспівані в піснях народних безмежні степи, зелені ліси і доли. Тут усе близьке і рідне нам. (Звучить пісня “Україна”).

Ведучий. Для кожної людини найдорожчий той край, де вона народилася, звідки пішла у світ. Для усіх нас найдорожче, найкраще у світі наше рідне село. Тут жили наші діди, прадіди, тут живуть і працюють наші батьки. Тут корінь нашого славного роду українського.

Село моє, для мене ти – єдине,
Пересічне, одне для мене ти.
Бо ти – моя маленька Батьківщина.
Я все люблю: твої поля, сади.
Твої ліси, твої чудові квіти,
Усю твою природу чарівну,
Люблю, як сонце ясне в небі світить
І нам дарує посмішку свою.
Я народилась тут і тут живу я,
Рахую дні щасливі мої.
Пересічне, о, як тебе люблю я.
Це селище – найкраще на Землі.
Село моє, для мене ти – єдине.
Пересічне, одне для мене ти.
Бо ти – моя маленька Батьківщина,
Що в серці моїм житиме завжди.
Село моє, краплиночка на карті,
У світі невідоме та дарма.

Ведучий. Ну, а чого без нього були б варті ми з вами, кожен зокрема. Земле моя, у тобі мої мрії і надії. Сходить сонце, жита половіють, у душі моїй, в долі моїй. (Звучить пісня “Сонячні ранки”)

Рідне село! Воно справді зігріває душу кожного із нас. Це тепло проникає глибоко до серця. І де б ми не були, а невидимі промінчики притягують до себе, кличуть 13 далеких доріг до рідного села, до отчого дому. Здається, нема нічого кращого на світі за

побачення із знайомими вулицями, батьківською хатою.

Я люблю тебе, отчий мій краю!
Я люблю тебе, рідне моє село!
До небес твою душу здіймаю –
До землі я схиляю чоло!

Ведучий. "Село на нашій Україні, неначе писанка село, - говорив Т.Г. Шевченко. І справді, важко не погодитися з цими словами, адже, хто не милувався того часу білесенькими хатинками із солом'яними дахами, буйною зеленою рослинністю, широкими недоторканими степами, привітним, щирим та веселим селянським людом.

Звичайно, з того часу багато чого змінилось. На зміну біленьким хаткам прийшли величезні споруди, школи, крамниці, лікарні та багато інших, - та село не втратило своєї чарівності.

Ведучий. Дуже мало залишилось достовірних пам'яток про минуле нашого селища Пересічне. Історія його сягає в давнину часів, коли вільні козаки поселилися на Лівобережній частині річки Уди і в 1635 році заснували поселення. Наша слобода Пересічне утворилася з переселенців, які прибули сюди з нижнього Лівобережжя річки Дніпро. Там, де річка Тростянка впадає в Уди, по лівому березі річки Уди і розташували свої оселі перші поселенці.

Ведучий. Існує кілька версій (легенд) щодо походження назви селища.

За першою: Пересічне отримало свою назву від того, що на його території річка Тростянка зливалась "пересікалась", з річкою Уди.

За другою версією: тут здавна проходив торговий шлях. В місці, де можна було подолати болота, щоб пересікти річку Уди, виникло поселення під назвою Пересічне.

Згідно з третьою версією Богдан Хмельницький під час визвольної війни (1648 року) уклав угоду з татарським ханом Тугай-Беєм про допомогу Орди в боротьбі проти Речі Посполитої. Під час вирішальної битви під Берестечком 1651 рік) кримський хан зрадив Хмельницького і татарські орди покотились Україною, грабуючи, вбиваючи, спалюючи. Не обійшла лиха доля й Пересічне. Та все ж козаки перемогли ворога і пересікли всіх татар, що окупували селище. Звідси і назва Пересічне.

Ведучий. Четверта версія пов'язана з селянською війною Степана Разіна (1667-1671 рр.. На Слобідській Україні діяли повстанці на чолі з братом С. Разіна - Фролом. Після поразки повстання з надзвичайною жорстокістю діяли каральні загони російського уряду. Всіх жителів бунтівних сіл нещадно сікли, що й дало назву селищу.

Вигідні природні умови для життя, захисту від ворогів (злиття річок, болота, діброва), наявність шляху сприяли росту поселення. Дослідивши походження корінних мешканців, можна зробити висновок, що вони є нащадками вільного козацтва Стріляний, Чалий, Вертихвіст, Кадигріб, Твердохліб.

Ведучий. Кожне село в давнину славилось якимись ремеслами. Не виняток і наше

селище. Сьогодні важко назвати всі ремесла, які побутували в Пересічному здавна, однак розповіді старожилів засвідчують, що славні горщики та глечики ліпили пересічанські гончарі. Давно забуте це ремесло. Тільки й лишилося найбільш поширене в пересічному прізвище Гончар.

Ведучий. А скільки вітряних млинів було навколо села! Останній з них стояв у селищі за залізничним переїздом ще в кінці 50-х років. Чи не тому в нашій бібліотеці багато читачів з прізвищами Мірошник, Мірошниченко, пращури яких займалися мірошництвом. Ще й сьогодні збереглася в Пересічному пісня про млин і Мірошника. (Пісня "Ой піду я до млина")

Ведучий. Давно зміліла колись повноводна річка Уди, поросли береги лозами. Ще побутує у селищі ремесло лозоплетіння. Раніше плетений кошик колиска для немовляти були предметами першої необхідності, а чудові кошики наші односельці плетуть і сьогодні.

Мало не в кожній оселі зберігаються рушники, сорочки, серветки. "Хата без рушника - що сім'я без дітей" – говорили в народі. Майже в кожній, навіть найбіднішій оселі, завжди на видному місці висів рушник. Традиційно з рушником вітали дитину в родині, з ним зустрічали дорогих гостей, його дарували старостам, і зустрічали молодих після шлюбу, з ним збирали в дорогу чоловіків та синів, проводжали людину в останню путь.

Ведучий. Рушник в Україні завжди був символом гостинності, на ньому - давня слов'янська святиня - хліб та сіль. Він був взірцем людської працьовитості. В народі існує традиція: вишиваний рушник переходить від матері до дочки і стає сімейною реліквією. Червоні та чорні нитки на вишивці матусиного рушника то наша одвічна любов та журба. До речі, пересічани і зараз славляться своїми вишиванками.

Дивлюсь я мовчки на рушник,
Що мама вишивала,
І чую - гуси зняли крик,
Зозуля закувала.
Знов чорнобривці зацвіли,
Запахла рута - м'ята.
Десь тихо бджоли загули,
Всім, усміхнулась люба мати.
І біль із серця раптом зник,
Так тепло-тепло стало ...
Цілую мовчки той рушник,
Що мати вишивала.

Пісня про вишиванку

Ведучий. Де свято, там і пісня. Це завжди так, бо українська пісня - це бездонна душа українського народу, його слава, гордість. Бо пісня - то невичерпне джерело, вона

святиня і скарбниця.

Рідний край! Починається він із батьківського порога, з стежини до хати, що ніжно стелиться в садочку. А ще він починається з пісні. Народні пісні! Скільки їх створив народний геній! Під народну пісню виростили поети і композитори, хлібороби та захисники рідної землі, філософи і мудреці. Якби не мамина пісня, яким убогим було б наше життя. Дитина ще не розуміє маминих слів, але, як весняна земля ловить весняний дощ, так і вона ловить лагідність з маминого голосу і стає лагідною, як квіточка, що тягнеться своїми пелюсточками до сонця.

Пісня про маму

Ведучий. А чим же ще славилися пересічани? Досі ми про це і говоримо, і співаємо, і приказки про це існують!

З давніх давен найулюбленішим продуктом пересічан було сало. Наші предки вважали його не тільки ніжним і смачним, а ще й чистим. Сало поширилося ще за часів козацтва в 16-17 столітті. Сало пересічани вживали як самостійний продукт солоним, вареним, смаженим, копченим, робили ковбаски, шкварки і навіть додавали в такі солодкі страви, як вергуни. Таке вподобання знайшло відображення в жартівливих народних приказках: "Живу добре: сало їм, на салі сплю, салом вкриваюся", "Був би я паном, їв би сало з салом".

На цій ноті ми пропонуємо скуштувати наш національний продукт. (*Пригощання салом*)

Пісня про сало

Ведучий. Красивий і багатий наш рідний край! Наше рідне Пересічне! Багатий працюючими талановитими людьми. А скільки видатних людей проживало й проживає в нашому селищі. І далеко за межами країни знають імена наших земляків.

Микола Хрисанфович Рибаків. Це ім'я відоме далеко за межами нашої країни. Знаменитий актор-трагик 19 сторіччя, хоч і народився Микола Хрисанфович в Курську, але все його свідоме життя пов'язане з Пересічним. В якому 1861 році він придбав садибу. З того часу в ній і оселився.

Творча діяльність Рибаків тісно переплилася з творчістю великого драматурга О. Н. Островського. З 50-ти п'єс Островського Рибаків зіграв в 20-ти. А драма "Ліс" написана спеціально для нього. В Пересічному зберігся й досі будинок, в якому проживала сім'я Рибаківих.

Ведучий. Яків Степовий. Північний край Пересічного ще нашими предками називався Левадою і жила там родина Якименків. Вихідцем із цієї родини був відомий український композитор Яків Степанович Степовий - справжнє прізвище Якименко. Вся рідня Якименків любила спів, музику. "Послухайте" - захоплено вигукнув Яків, як шумлять дерева, трави, як стрекочуть коники-стрибунці, я безмірно люблю широкий степ за Левадою в Пересічному, він завжди полонив мою душу, степові простори дихали в кожній мелодії". 2002 рік був проголошений ЮНЕСКО роком Якова Степового.

Ведучий. Петро Іванович Коваленко - герой Радянського Союзу, народився в селищі Пересічне. Петро Іванович йшов фронтовими дорогами під Смоленськом і Тулою, звільняв Калугу, пройшов випробування на Курській дузі і в боях за звільнення Лівобережної України. В жорстоких боях за звільнення Гомельщини 19 листопада 1943 року він загинув смертю хоробрих. Пам'ять про свого земляка живе і в рідному селі Пересічне. Одна з вулиць названа його іменем. На будинку, де народився і провів своє дитинство і юність Петро Іванович Коваленко, встановлена меморіальна дошка.

Ведучий. Юрій Дмитрович Гомон - поет-аматор, соліст фольклорного ансамблю, його вірші часто друкувала газета "Вісті Дергачівщини", проживав у Пересічному на Пісках майже 12 років.

Юрій Дмитрович брав активну участь у житті селища та переміг у конкурсі на кращий гімн Пересічного. (гімн Пересічного)

Ведучий. Пересічани- доброзичливі та хлібосольні; щедрі та привітні. Завжди радо зустрічають гостей та бажають всім добра, миру та злагоди.

**ЛОЗІВСЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА
КОМСОМОЛЬСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ**

КРАЇНА ТВОЇХ МРІЙ

Свято дозвілля і хобі

В бібліотеці експонується: виставка-хобі “Чудо рукотворне”

Бібліотекар: Добрий день, шановні читачі, дорогі гості! Щиро вітаємо вас на нашому святі дозвілля і хобі, яке має назву “Країна твоїх мрій”. До нас сьогодні завітали майстри своїх улюблених справ, які зараз називаються модним словом – хобі, тобто те, чим ви займаєтесь у вільний час.

Людина – найдосконаліше творіння на Землі. У Біблії сказано, що Бог створив для неї світ, наділив її розумом, силою, талантами.

Людина, наділена якимось талантом, має задатки, які треба розвивати, вдосконалювати, невтомно працюючи, хто не працює над собою нічого ніколи не доб’ється.

Не даремно кажуть, що кожна людина подібна діаманту. Як коштовному каменю потрібна обробка, інакше не світити йому яскравим променем, так і людині необхідно вчитися, бо інакше не стати їй людиною для людей.

Ведуча: Ой! А хто це до нас завітав! (заходить Мрія)

Мрія: Любі друзі!

А ось і я – ваша мрія золота,
Всі зібрались ви на свято,
тож пора і розпочати.
“Країна твоїх мрій” –
цей захід так назвали.
Бажаю щоб на ньому
ви не сумували.
Кожен день і кожен час, багато
справ у кожного із вас.
І мрієте ви про вільний час,
так - як є хобі у кожного із вас.
Хто хоче шити, вишивати,
хто плести, хто щось в’язати.
В кого хобі малювати
і вірші про щось писати.
Я мрія кожного із Вас!
І щоб не гаять, друзі, час
даю ведучим я наказ:

“Подивіться ви усюди,
тут зібрались творчі люди.
Про їх хобі розкажіть
та всій громаді покажіть,
про все їх добре розпитайте
та нікого не минайте.

Бібліотекар:

Ну от і добре! Не будемо порушувати наказ твій і будемо спілкуватися з творчими, талановитими людьми!

Ведуча: А ось і Юля Коваленко – дівчина талановита і душа в неї відкрита.

Щира, чесна і гарненька
і при тому ще й добренька.
Дуже любить вишивати,
вміє гарно малювати,
а вірші які складає!
Хто про це іще е знає?
Малюнки, вишиванки нам покаже
і вірш звичайно нам розкаже.

Просимо. (*показує малюнки, вишиванки, розказує вірші*)

Дякую тобі, Юлю!

Бібліотекар: Нехай кожне твоє захоплення приносить тобі задоволення і допомагає тобі у житті.

Вас поезія цікавить,
Не рекомендую вам лукавить,
А ось ці книги почитайте.
і її ви покохайте.
Поезія душу зігріє,
розважить, навчить -
вона цим володіє.
Читай її, любий,
щодня, щохвилини,

В житті в тебе будуть
щасливі години.
Якщо вірші любиш писати,
чи хоча б ти їх читати,
на засідання клубу
до нас завітайте.
Й ці книги новенькі,
будь ласка, читайте.

Розповідає про поетичні збірники, які нещодавно надійшли до бібліотеки

Ведучий: (*представляє сліду чого учасника*)

Тут речі Ольги Андріївни Шевченюк.

Ні з чим незрівнянні серветки, блузки, рушники вишивані. Яка-то краса!
Підійдіть подивіться, Неодмінно сподобається тобі, Андріївно, хобі.

Шановна Ольго Андріївно!

Скажіть, будь ласка, як давно Ви вишиваєте?

Що Вам найбільше до вподоби – вишивати рушники, серветки чи щось інше?

Хто Вас навчив вишивати?

Конкурс про вишиванку

Ведучий:

Ви хочете познайомитись з мистецтвом японців? Будь ласка! Зверніть увагу на вишиванки Артеменко Олександри. Яка точність, яка краса. У своїх вишиванках вона використовує бісер, тут є чому повчитись. Крім хобі вишивати, Олександра має ще одне хобі – співати. Своїми піснями вона зачаровує всіх односельців.

Олександра виконує пісню

Бібліотекар:

Хто любить, друзі, вишивати,
Рекомендуємо оці книги і журнали у нас взяти.
Які красиві тут узорі,
І звичайно є картини
І для матері й дитини.
А журнали – просто чудо!
Беріть скоріш і вишивайте
І друзів теж своїх навчайте.

Знайомить читачів з книгами і журналами

Ведуча:

У нас на святі
Покліпач Каріна!
Вона вміє гарно танцювати
і хоче вам це показати.
Це хобі у неї – давайте дивитись!
І будемо у неї звичайно учитись.

Каріна виконує сучасний танок

Бібліотекар:

Змістовно провести дозвілля
чи свято для тебе,
довго думати не треба,
є новинки у нас,
вони просто клас.
Тут є ігри, конкурси, забави,
сценарії й загадки,
все що треба для розваги.
Прошу вас, не лініться
і за книгами зверніться.

Розповідь про літературу з полиці “Читацька посмішка”

Ведуча:

Сьогоднішня наша зустріч пов'язана зі світом прекрасного, світом наших захоплень.

У багатьох жителів нашого села захопленням є читання.

Звертається до Лелюх Оксани

Щось скажу не так, Оксано, пробач, але ти Супер – читач.

Хобі твоє – постійно читати, як хочеш, звичайно, багато ти знати!

Чи інша причина, або...А вам так читати слабо?

За 2010 рік Оксана прочитала 155 книг і журналів.

Шановна Оксано!

Скажи, будь ласка, що тобі найбільше подобається читати? *(книги чи журнали)*

Назви свого улюбленого вітчизняного й зарубіжного письменника.

Бібліотекар: Нехай, Оксаночко, читання доставляє тобі тільки насолоду, хай книга супроводжує тебе все життя і буде твоїм вірним товаришем і помічником.

Бібліотекар:

Книги різні є у нас і усі вони для вас. А ось книги – гордість наша, які вони гарні – просто унікальні. (Огляд довідкової літератури).

Бібліотекар:

Місцевий художник – ось перед вами.

Про неї не скажеш простими словами.

Так любить вона малювати! Звичайно, не можу я це передати, а просто я хочу вам всім показати.

Тут пейзажі, рідний край, квіти в полі й небокрай.

В бібліотеці написано все її руками,

Не можемо ми без неї, як дитя без мами.

Ведуча:

Дорога Ольго Василівно!

Що Вам найбільше подобається малювати?

Чи пам'ятаєте Ви свою першу картину, якщо так, то що на ній було зображено?

Молодь наша теж нівроку Захоплюється потроху.

На виставці – хобі “Невичерпні таланти наших односельців” розміщені роботи Насті Орленко. Вона вміє гарно вишивати, чудово малювати і зверніть увагу на поробки із тіста.

Одним словом чарівні руки.

Познайом нас, будь ласка, із своїми виробами.

Бібліотекар: З давніх-давен у нас люблять мудре слово. І ми часто повторюємо, що найбільша радість на Землі – це радість спілкування. Справді, що нам ще так зігріє душу, додасть наснаги, як щире неформальне спілкування з однодумцями, як заняття разом із ними найулюбленішими видами мистецтва. І немає значення яким: нехай це буде спільна праця, танок або пісня.

Невід’ємною частиною існування бібліотеки є ще одна категорія читачів – це учасники ансамблю “Берегиня”. Звела до купи цих жінок любов до пісні, так як пісня це їхнє найбільше хобі.

Послухайте, будь ласка, у їхньому виконанні пісню “Мрія”

Звучить пісня

Ведучий: Людина живе і працює за законами краси, які включають в себе красу мови, красу думки, красу душі, і як наслідок – відображають красу людини, красу виробів, виготовлених власноруч.

Красива, талановита, чуйна, доброзичлива. Такою є Ольга Олегівна Петрова. У неї безліч талантів: вона малює, складає вірші, її поробки чарують око, і зараз ви у цьому впевнитесь. (Показують малюнки, поробки).

Кілька днів тому Ольга приймала участь у районному конкурсі юних поетес і зайняла почесне друге місце. З чим ми її і вітаємо! І ми впевнені, що в недалекому майбутньому у нашій бібліотеці з’явиться збірка віршів та оповідань нашої місцевої поетеси.

Просимо прочитати декілька віршів, щоб присутні впевнились, що ти – справжня поетеса.

Читає свої вірші

Ведучий:

Прекрасно сказала Ліна Костенко:

Нехай підждуть невідкладні справи,

Я подивлюся на сонце і на трави,

Наговорюся з добрими людьми,

Не час минає, а минаєм ми.

І сьогодні у нас на святі Петрова Любов Володимирівна. Добра талановита людина, яка шиє, в’яже. До того в неї іще одне хобі - це кулінарія.

Шановна Любов Володимирівно!

Яка улюблена страва вашої сім’ї?

Що Ви найбільше любите готувати?

Поділіться, будь ласка, рецептом вашої коронної страви?

Бібліотекар:

Любите готувати і не знаєте де рецепти взяти?

Ми вам підкажем і ось цю літературу покажем.

Огляд літератури по кулінарії

А зараз відгадайте загадки:

Хвалить його кожен, любить його кожен, і дня ми прожити без нього не можемо. (*Хліб*)

Схоже на бочку, а потурбуйся і матимеш квочку. (*Яйце*)

У воді росте, кохається, вкинь у воду злякається. (*Сіль*)

Був у воді, був і у маслі, в нірку впав, гоп і пропав (*Вареник*)

Що з торбинки тягнуть, а із чашки п'ють? (*Молоко*)

Гарненькі, солоденькі дітям смачненькі (*Цукерки*)

Увесь вік їси – не проїси, і завжди добре (*Борщ і каша*)

Нехай завжди у вас на столі буде і борщ і каша.

Ведучий:

Ось і підійшло наше свято до кінця. Ми старались розкрити вам широкий світ талантів наших земляків. Людина може і повинна бути красивою своїми справами, зовнішністю, одягом, душевними якостями. Нехай щастить вам у країні ваших мрій.

Ми в з вами не прощаємось, а говоримо вам “До нових зустрічей”.

**ВОВЧАНСЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА
ЖОВТНЕВА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ**

«ЧИЯ НЕВІСТКА КРАЩА»

Родинне свято

Святково прикрашена зала, книжкова виставка присвячена дню родини. Окремі для учасників. Стоять столики окремо для кожної пари учасників, де кожна родина оформляє свій столик (квіти, вишиті рушники, страви)

Ведучий: Добрий день, шановна громадо!

Ведучий: Щиро вітаємо вас на нашому святі і запрошуємо прийняти участь у ньому.

Звучить пісня «Сонце низенько». Виходить дівчина в українському одязі, зупиняється і читає молитву. Музика поступово стихає.

Дівчина :

Святая Покрівонько,
Покрий мені голівоньку
Оце осінню
Хоч і драною хустиною
Аби з хорошою дитиною
Щоб зі сторони , люба свекорко ,
Як батенько , до мене були
Свекрівонько, як матінко, мене прийняли
Щоб діверки та зовиці,
Мов братики і сестриці
До мене були
Щоб ділечко поробила
Чужій сім'ї догодила
Всім мила була
Не лаяна і не бита ,
Нагодована і вкрита
Спатоньки лягла.

Ведучий:

З колишніх часів «теща і зять» - завжди були предметом гумору, прислів'їв, жартів, скоромовок. А це означає одне – сміються з того, чого не бояться.

Ведучий: А слово «свекруха» - у дівочих уявах викликало таємний страх, гамму сумнівних почуттів.

Ведучий: Але роки минають, з часом дівчат більше турбує розуміння і увага коханого, а ще - дівчата взяли собі за правило зм'якшувати усмішкою, жартом будь-які зауваження та побажання. І ми раді, що в нашому селі є безліч справді міцних родин, які живуть у злагоді і взаєморозумінні.

Ведучий: Отож привітаємо оплесками родини: Бондаренко, Лещенко, Міщенко.

Ведучий: З залу виходять на сцену перша родина Бондаренко.

Дана родина дуже дружна, весела і має свої народні таланти. Зараз глядацький зал зможе в цьому переконатися. Сама свекруха Бондаренко Катерина Іванівна познайомить нас з своєю невісткою Юлею .

Ведучий: Дякуємо вам «Сідайте будь-ласка за свій столик».

Ведучий: Якщо мене б запитали, чим мене здивувало село Жовтневе, я б не замислюючись відповіла б, що міцністю та теплотою родинних зв'язків. А хлопці в цьому селі такі «видючі», що видних дівчат бачать аж на 20 км. Так один «стрілець» вгледів маленьке чарівне «тигрятко», яке так саме миттєво покорило всю родину Лещенко. З задоволенням Раїса Михайлівна прийняла ще одну дитину до своєї родини, їх теплі стосунки гріють навіть все навкруги. Я думаю що Раїса Михайлівна з Катериною вам неодмінно сподобаються.

Під оплески виходить родина з села Жовтневого. Вітають глядачів і сідають за свій столик .

Ведучий: Коли ми готувалися до свята і шукали особливу родину в нашому селі – мені несподівано пригадалась одна дуже цікава історія – мов казка. Два десятиріччя тому, одна молода жінка чергувала в пологовому відділенні, у яке попала жінка з тим самим прізвищем. І що видумаєте, вона народжує малесеньке немовлятко з блакитними очима. Ну як було не помітити це диво. Медсестра взяла цю дівчинку на руки, вигукнувши «Подивіться, це ж моя невісточка». Видно доля цієї дівчинки була десь недалеко і підслухала це. І ось перед вами родина Міщенко яка може похвалитися тим, що знає свою свекруху з першого дня свого життя.

Ведучий: До нас запрошується третя родина з села Пролетарського. Міщенко Ольга Василівна з невісткою Дариною. Давайте привітаємо їх оплесками.

Ведучий: Дозвольте подякувати вам, ми сподіваємось, що у нашого журі буде дуже сьогодні нелегка справа.

Ведучий: Дозвольте вас, дорогі гості, познайомити вас з нашим журі до складу якого входять: директор Вовчанської ЦБС Людмила Миколаївна Самойленко, голова Червоноармійської Першої сільської ради Раїса Іванівна Шупенко, завідувача Жовтневою сільською бібліотекою Гончарова Світлана Сергіївна.

Ведучий: А зараз давайте згадаємо всіх жінок, як вони по різному ставляться до такої нагальної справи – як приготування їжі.

Ведучий: Одні не приховують своєї відрази «за кухнею не бачу світу», «біля тих каструль мине молодість – і не побачиш». А інші навпаки, не тільки не нарікають на свою долю, а ще й знаходять в куховарстві якусь приємність, невтомно випробують нові рецепти тортів і салатів, опановують мудру науку домашнього консервування і люблять запрошувати до обіду гостей, мовби клопоти для них не клопоти, а морока – не морока.

Ведучий: Так, поглядаючи на столи наших дівчат, я вірю, що у нас на святі саме такі «таланти». І я думаю, що вони нас ознайомлять з своїми шедеврами.

Невістки знайомлять з виготовленими ставами та подають їх на розгляд журі

Журі підводить підсумок першого туру.

Ведучий: А зараз оголошується другий тур нашого конкурсу. Всім учасникам, а вони є читачами нашої бібліотеки буде роздано анкети. Після відповідей на запитання ми дізнаємося яка родина найбільш знайома з персонажами творів художньої літератури, які є в нашій бібліотеці.

Питання до анкети готуються працівниками бібліотеки з урахуванням книжкового фонду

Журі підводить підсумок анкетування і оголошує переможців цього конкурсу.

Ведучий: А зараз завідувача бібліотекою Гончарова Світлана Сергіївна зробить огляд літератури книжкової виставки «Сім'я – родинонька моя», та творами які розміщені на ній, присвячені родинним зв'язкам.

Ведучий: Переходимо до третього туру нашого конкурсу. До нього запрошуються молодші учасниці конкурсу. Ми запрошуємо їх підготувати і прочитати гуморески про відносини в сім'ї, можна в жартівливому стилі.

Журі підводить підсумок третього туру, а згодом і всього конкурсу. На закінчення виступи голови та членів журі і нагороджуються переможці

Ведучий: А в цей час нас прийшли привітати піснею учасники художньої самодіяльності сільського будинку культури.

Звучать виступи ансамблю «Надія»

ПИТАННЯ ДО ВІКТОРИНИ

1. Назва пісні про родину на слова І.Котляревського. («Де злагода в сімействі»)
2. Спільні риси поведінки братів Кайдашів в повісті «Кайдашева сім'я» І.Нечуя-Левицького. (турбота за свою сім'ю, працьовитість)
3. Коли і ким започаткований Міжнародний день сім'ї? (1993, Генеральною асамблеєю ООН)
4. Хто був заводієм сварок в сім'ї Кайдашів в повісті «Кайдашева сім'я» І.Нечуя-Левицького. (Кайдашиха)
5. Як звали сестер із повісті Т.Шевченка «Музикант» і як склалася їхня доля. (Ліза, Наташа. Ліза вийшла заміж за багатого старого поміщика - розпусника Арновського, а Наташа – за викупленого на волю музиканта.)
6. Як звали невістку з повісті Микола Джеря І. Нечуя-Левицького (Немидора)
7. В якій п'єсі А.П.Чехова показані взаємини сестер? (Три сестри. А.П.Чехова)
8. Коли відзначається Всесвітній день матері? (13 травня)
9. З якою повістю перекликається картина сімейного життя Наташі Ростової в романі «Війна і мир» Л.Толстого. (З повістю «Сімейне щастя» Л.Толстого)
10. Назвіть три гуморески Павла Глазового, де згадуються відносини в родині. (Копієчка, Тещині штучки, Старе й мале)

**ИЗЮМСЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА
КАМ'ЯНСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ**

ИХ ИМЕНА ЗАБЫТЬСЯ НЕ ДОЛЖНЫ...

Сценарий литературно-музыкальной композиции

Звучит музыка П. Чайковского «Времена года». Оформление: фото-галерея портретов семей декабристов; книжная выставка «И крест судьбы с достоинством несли ...»

«Пока свободою горим,
Пока сердца для чести живы,
Мой друг, Отчизне посвятим
Души прекрасные порывы!
Товарищ, верь: взойдет она,
Звезда пленительного счастья,
Россия воспрянет ото сна,
И на обломках самовластья

Ведущий. Немало в истории нашего края славных имен. Декабристы... Сейчас это слово более близко нам, более понятно. Люди буквально по крохам собирают все, что связано с именами декабристов, будь-то фотографии или мемориальная вещь, печатное слово или устная легенда.

Ведущий. С историей Изюмщины связаны имена 3-х декабристов: Ивана Васильевича Малиновского, Владимира Дмитриевича Вольховского, Андрея Евгеньевича Розена.

Все они последние годы жизни провели в с. Камянка. Все трое декабристов так или иначе связаны с семейством Василия Фёдоровича Малиновского. Андрей Васильевич - его младший сын, а Вольховский и Розен женились на дочерях В.Ф. Малиновского - Марии и Анне.

Ведущий. Как декабристы попали на Изюмщину, в Камянку?

Ведь Василий Фёдорович Малиновский - коренной москвич, первый директор Царскосельского лицея, того самого лицея, где учился Д.С.Пушкин и его товарищи - Вольховский, Иван Малиновский.

Село Каменка же досталось В.Ф.Малиновскому с приданным жены - Софии Андреевны, урождённой Самборской.

Спустя 3 года после открытия лицея, в возрасте 49 лет В.Ф. Малиновский умер, а с. Каменка по наследству перешло к жене, затем и его детям. У В.Ф.Малиновского и его жены было 3 сына и 3 дочери. Имена 4-х из них связаны с Изюмщиной.

Ведущий. Старший сын Иван Васильевич, лицеист первого выпуска, друг и одноклассник А.С. Пушкина. Женат он был на сестре первого, бесценного друга

А.С.Пушкина доброго гения всех декабристов К.Пущина.

Именно он, Иван Васильевич Малиновский, один из немногих, кто материально и морально поддерживал декабристов в их тяжёлом изгнании.

Ведущий. Младший сын, Андрей Васильевич, лицеист выпуска 1823 года, между прочим, окончил лицей с золотой медалью. Андрей Малиновский, хотя и не принадлежал к Северному тайному обществу, но знал о планах восстания и был в числе отказавшихся от присяги.

Андрей Васильевич был арестован, но "Высочайшею милостию" прощен. За ним был установлен бдительный тайный надзор. Вскоре Андрей Васильевич заболел психическим расстройством, его поселили у брата, Ивана Васильевича, в Стратиловке, ныне Каменке, Изюмского уезда, но здесь он заболел чахоткой и умер в Алушке, в Крыму.

Ведущий. Старшая дочь Малиновского, Анна Васильевна, была женой декабриста Розена. Младшая дочь, Мария Васильевна, стала женой декабриста, однокашника и друга Пушкина - Владимира Дмитриевича Вольховского. Вольховский избежал общей участи декабристов. Во время восстания на Сенатской площади его не было в Петербурге, он был с нашей дипломатической миссией в отсутствии. Против него не было прямых улик, поэтому он был лишь понижен в чине.

Ведущий. Служа на Кавказе начальником штаба, Вольховский делал все, чтобы облегчить участь своих соварищей-декабристов, которых отправили рядовыми в действующую армию. Выйдя в отставку, Вольховский вместе с женой поселятся в Каменке. В 1841 г. генерал-майор Вольховский умер. Здесь он и похоронен.

Ведущий.

Но час пробьет; услышим мы Отечества признание!
Тогда появиться из тьмы Душ пламенных желанье:
Сплетенные рука с рукой, На путь мы ступим жизни
И пылкой полетим душой Ко счастью отчизны»

«Кавалергарда век не долог» (из к/ф «Звезда пленительного счастья»)

Ведущий. Андрей Евгеньевич Розен, автор известных "Записок декабриста", был женат, как уже упоминалось, на дочери Малиновского, Анне Васильевне. С осени 1822 г. Розен - член "Северного тайного общества" декабристов. И, можно сказать, он единственный из наших земляков непосредственный участник декабрьского восстания.

Утром 14 декабря поручик Розен вместе со своим финляндским полком присягнул Константину и со своей частью направился на Сенатскую площадь ...

Ведущий. А поздно вечером, когда уже было ясно, что восстание провалилось и начались аресты, декабристы в последний раз собрались на квартире

Рылеева, договорились о том, как держать себя на следствии. Попрощавшись обняли друг друга.

Розена арестовали 15 декабря рано утром. Он в числе других декабристов был предан суду. Осудили его по 5-му разряду: 10 лет каторги в Сибири.

Ведущий. После объявления приговора, началась так называемая гражданская казнь, когда над головами поставленных на колени декабристов сломали заранее подпиленные шпаги.

Струн вещей пламенные звуки
До слуха нашего дошли,
К мечам рванулись наши руки,
И - лишь оковы обрели ... »

Ведущий. Началась отправка в Сибирь. При свидании с женой Розен наконец-то увидел своего шестинедельного сына Евгения. Взяв с жены слово, что она только в том случае последует за ним, когда сын подрастет и окрепнет, Розен в кандалах был отправлен в Сибирь. Долог путь до Читинского острога. Хоть и горька, но все же радостна встреча с товарищами.

Ведущий. После 4-х летнего пребывания в Чите приказано было отправить декабристов во вновь построенный Петровский завод. Переход в Петровский завод был рассчитан на полтора месяца. И, по дороге на завод, состоялась радостная встреча Андрея Евгеньевича с измученной 2-х месячным переездом, но счастливая женой. Первый сын Розена, родившийся в Сибири, был назван в честь Рылеева - Кондратием. С 1832 г. Розен был выслан на поселение в Курган, тогда небольшой городок Тобольской губернии.

Ведущий. В 1837г. "необыкновенная царская милость" выпала декабристам. Царь назначил их рядовыми в отдельный Кавказский корпус. Больной, на костылях ехал Розен на Кавказ. В 1839 году вышел Андрей Евгеньевич в отставку, с тем, чтобы жить на родине, безвыездно, под надзором полиции.

Розену пришлось прожить долгую жизнь. Приходилось часто менять место жительства. По амнистии 1855 года ему разрешили выехать к старшему сыну Евгению в Каменку Изюмского уезда. Много благотворительных мероприятий сделал Розен для Изюма. Утверждался в должности мирового посредника, построил школу, бесплатно в ней преподавал, организовал библиотеку.

Ведущий. Умер А.Е.Розен на хуторе Викнено в апреле 1884 года. Несколькими месяцами раньше там же умерла его жена Анна Васильевна. Похоронили их на хуторе. Там сейчас стоит памятник декабристу Розену.

И слова, как завет:

"Наш скорбный труд не пропадет.
Из искры возгорится пламя,
И православный наш народ

Сберётся под святое знамя."

Розен был лютеранин, и поэтому его не могли похоронить на кладбище возле православной церкви. Ивана Васильевича Малиновского и Владимира Дмитриевича Вольховского с жёнами похоронили на церковном кладбище.

Ведущий. Но шли годы, и под лозунгом борьбы со старым, отжившим, громили всё подряд. Наши родители рассказывают, как рушили церкви. Так и слышатся выстрелы, падают в черном дыму кресты, и долго еще кружиться над этими местами вороньё. Разобрали церковь и в Камянке. В 1933г. ограбили могилы. В склепе Вольховского преступники забрали ордена с алмазами, перстни и даже саблю, инкрустированную бриллиантами. Теперь только старожилы помнят, где был склеп, могилы похороненных, известных всей России людей.

Ведущий. Возле Дома культуры в селе поставили глыбу гранита, где золотыми буквами выгравированы имена друзей А.С.Пушкина – декабриста В.Д. Вольховского и И.В. Малиновского.

Пенсионер Д.Лукьяненко подарил два старинных кресла, три стула, обитых красным бархатом. Свои картины передала будущему музею правнучка И.В.Малиновского Наталья Борисовна Мешкова - Малиновская.

Ведущий. 19 век - золотой век в истории России. Он дал миру одаренных, прославленных писателей и поэтов, художников и музыкантов, исторических деятелей. Это век побед, исканий передовой русской молодежи.

И мы гордимся тем, что эти люди связаны с историей нашего края. Мы должны сохранить и передать нашим детям наследие декабристов.

Звучит музыка П. Чайковский «Времена года». На фоне музыки звучит стихотворение

Ведущий.

Мы знаем, что в любые времена
Борцы за правду на земле рождались.
Мы помним всех героев имена
О них и песни, и стихи слагались.
И труд их скорбный не пропал
И дум высокое стремленье!
Как верно Пушкин предсказал
О памяти грядущих поколений!

КУП'ЯНСЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА КІНДРАШІВСЬКА БІБЛІОТЕКА ФІЛІЯ

ТВОРЕЦЬ МІНІАТЮРНИХ ШЕДЕВРІВ

Сценарій вечора-портрета

Святково прибраний читальний зал. В центрі - портрет Сядристого М.С. (Лунає пісня "Край мій отчий" у виконанні вокальної групи "Слобожанка")

Ведуча 1: Куп'янщина - своєрідний, неповторний край, багатий на визначні історичні події та на імена видатних діячів науки і культури. І сьогодні цей захід присвячено нашому славетному земляку Миколі Сергійовичу Сядристому, який в ці вересневі дні святкує свій 70 - ти річний ювілей ..

Ведуча 2: Народився Микола Сергійович 1 вересня 1937 року в селі Колісниківка Куп'янського району Харківської області. Після закінчення Колісниківської школи вступив до художнього училища в м. Харків. Потім закінчив Харківський сільськогосподарський інститут імені Докучаєва.

Ведуча 1: Починаючи з 1960 року, працював агрономом в Закарпатті, з 1974 року - інженером в інституті системи Академії Наук України. В цей час неодноразово ставав чемпіоном України з підводного плавання. Але потяг до мікромініатюр узяв гору над іншими уподобаннями. Сорок п'ять років життя Микола Сергійович віддав улюбленому заняттю - створенню художніх і технічних мініатюр, йдучи у своїх шуканнях від складного до ще складнішого. Ще студентом здивував своїх однокурсників, написавши їм новорічне привітання на зрізі волосини. Потім виконав на зрізах зерняток дикої яблуні та груші портрети І. Франка, В. Маяковського, Б.Хемінгуей. Пізніше з'явилися на кісточках терну й вишні портрети - барельєфи С. Крушельницької, М. Плісецької, Данте Аліг'єрі.

Ведуча 2: Багато ранніх творів Миколи Сергійовича носили, як правило, престижний характер. "Кобзарем" Шевченка митець з України побив світовий рекорд, адже його книжечка у 19 разів менша від найменшої японської. А відвідувачі музею мікромініатюр, що знаходиться на території Києво-Печерської лаври диву даються композиції, присвяченій композитору та віртуозу гри на балалайці Андрееву Василю Васильовичу, де на одній з половинок макового зернятка Микола Сергійович умістив невеличкий кристалик і вигравірував на ньому портрет митця, а в другу - точну копію балалайки, складену із 40 деталей. Причому цю балалайку укладено в спеціальний футляр. Диву даєшся і незвичайному колосу, виготовленому майстром із прозорого дзвінкого кришталю, де на одному з зерняток (його розмір 2 на 3 міліметри) видно красиве обличчя літньої жінки. То портрет матері Лукії Василівни, одвічної селянки, колгоспниці, що передала синові у спадок усю любов до рідної землі.

Читець:

І сплю, й не сплю, а щедре літо

Великий спокій в серці лле.
І як в дитинстві все на світі
І незалежне, і моє ...
І це стрімкий у небі сокіл
Шляхи далекі, що димлять,
і осокорів ряд високий,
що наді мною ледь шумлять.

Ведуча 1: Ці рядки присвятив Микола Сергійович рідному селу Колісниківка, де серед степової тиші, серед довірливого шепоту осокорів приходиться душевний спокій, там, як каже наш славетний земляк, першооснова усього зробленого його руками.

Ведуча 2: Так хто він, цей диво - майстер? Художник чи скульптор? Інженер чи механік? Конструктор чи вчений? Відповідь напрошується одна - найперше він митець, незвичайний, самобутній художник, що виріс із самісіньких глибин народних. Своїм умінням, своєю подвижницькою працею Сядристий демонструє, які невичерпні можливості закладені в людині, у її творчих шуканнях.

Ведуча 1: Мікрошедеври майстра представлені в Московському політехнічному музеї, в Києво - Печерському історико - культурному заповіднику постійно діє виставка мініатюр. Уже кілька років діє музей майстра у князівстві Андорра. Виставки робіт Сядристого М.С. влаштовувались в Англії, Франції, Канаді, Японії, Болгарії, Чехословаччині та інших країнах. В бібліотеці села Колісниківка постійно діє виставка-біографія "Віч-на-віч з Миколою - чудотворцем".

Ведуча 2: Микола Сядристий є автором книжок "Таємниці мікротехніки", " Чи важко підкувати блоху?". Дехто з вас знає, що в його музеї мініатюр знаходиться справжня блоха, на волосатій лапці якої красується золота підкова. Наш земляк міг би "відбутися" і як визначний український поет. Його вірші припали до снаги таким "зубрам" поезії, як Іван Драч і Дмитро Павличко. Як каже наш земляк, вони живлять йому душу і життя:

Ведуча 1: Ім'я нашого земляка увійшло до світових енциклопедій. Порадіймо за нього та побажаємо йому нових відкриттів у мистецьких глибинах мікротехніки

Лунає пісня "Куп'янську мій" у виконанні вокальної групи " Слобожанка".